

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

[१९९७] १ एस. सी. आर. ९०७

गिप इंडस्ट्रीयल सिंडिकेट लिमिटेड. इत्यादी.

विरुद्ध

सेंटरल एक्साइझचे कलेक्टर, अलाहाबाद

फेब्रुवारी ४, १९९७

[न्यायमूर्ती बी. पी. जिवन रेड्डी आणि के. एस. परीपूरनन.]

उत्पादन शुल्क कायदा :

केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि मीठ कायदा, १९४४: कलम ४ (४) (डी) (आय).

उत्पादन शुल्क-पॅकिंग-मूल्याचे-पॅक केलेले मालांचे कंप्युटिंग मूल्य- चाचणीचे निर्धारण- बॅटरी आणि टॉर्च सुरुवातीला लहान बॉक्समध्ये पॅक केले गेले जे मध्यम आकाराच्या कार्टनमध्ये पॅक केले गेले आणि त्या बदल्यात, "७-प्लाय कोरुगेटेड कार्टनमध्ये पॅक केले गेले. "- म्हटले: /चाचणी हे ठरवण्यासाठी होते की गेटवर वस्तूच्या डिलिव्हरीच्या वेळी प्रदान केलेले पॅकिंग त्यांना अशा स्थितीत ठेवण्याच्या उद्देशाने आवश्यक आहे की ज्या स्थितीत ते कारखान्याच्या गेट वर घाऊक बाजारात विकले जातात. तात्काळ प्रकरणात, पॅकिंग केवळ मालाचे नुकसान होण्यापासून संरक्षण करण्यासाठी आवश्यक होते - म्हणून, पॅकिंगचे "मूल्य" उक्त वस्तूच्या मूल्यामध्ये समाविष्ट केले जाऊ शकत नाही.

उत्पादन शुल्क पॅकिंग "मूल्य"-पॅक वस्तूचे संगणकीय मूल्य पॅक-स्थापन करण्याची जबाबदारी -म्हटले : उत्पादकांवर आहे.

शब्द आणि वाक्ये :

'मूल्य'-याचा अर्थ केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि मीठ कायदा, १९४४ च्या कलम ४ (४) (डी) (आय) च्या संदर्भात.

अपीलकर्ता-निर्धारिती बॅटरी आणि विजेरी च्या निर्मितीमध्ये गुंतलेला होता. या वस्तू सुरुवातीला लहान पेठ्यांमध्ये भरल्या जात असत, ज्या मध्यम आकाराच्या पुडक्यांमध्ये भरल्या

जात असत. मध्यम आकाराच्या पुड्या, त्या बदल्यात, मोठ्या पन्हळी पुड्यांमध्ये भरल्या जात असत, ज्यांना '7-प्लाई पन्हळी पुड्या' म्हणतात. "केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि सोने (नियंत्रण) अपीलीय न्यायाधिकरणाने असे म्हटले आहे की केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि मीठ कायदा, 1944 च्या कलम 4 (4) (डी) (आय) अंतर्गत पॅक केलेल्या वस्तूच्या मूल्यात '7-प्लाई पन्हळी पुड्या' चे मूल्य समाविष्ट करणे बंधनकारक आहे. व्यथित झाल्याने अपीलकर्त्याने सध्याचे अपील केले.

अपीलाला परवानगी देत, ह्या न्यायालयाने

म्हटले : 1.1. गेटवर वस्तूच्या डिलिव्हरीच्या वेळी जे काही पॅकिंग दिले जाते ते सामान्यतः कारखान्याच्या गेटवर घाऊक बाजारात विकल्या जाणाऱ्या स्थितीत एक्सायझ करण्यायोग्य वस्तू ठेवण्याच्या उद्देशाने आवश्यक पॅकिंग असते. जोपर्यंत उत्पादक हे सिद्ध करत नाही की अशा वितरणाच्या वेळी प्रदान केलेले विशिष्ट पॅकिंग, त्या उद्देशासाठी खरोखर आवश्यक नव्हते, तोपर्यंत पॅकिंगचे मूल्य वगळले जाऊ शकत नाही. [913-ब]

1.2. 1986 साली याच निर्धारितींशी संबंधित गिप औद्योगिक सिंडिकेट प्रकरणात, या न्यायालयाने असे म्हटले होते की, कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावर घाऊक बाजारात सामान्यतः विक्री होत असलेल्या स्थितीत वस्तू ठेवण्यासाठी लाकडी पेड्यांमध्ये पॅकिंग करणे आवश्यक नाही आणि ते केवळ वाहतुकीदरम्यान नुकसान होण्यापासून त्यांचे संरक्षण करण्याच्या उद्देशाने केले गेले होते, म्हणजे वितरणानंतर वाहतूक. 7-प्लाईच्या पन्हळी पुड्या आता लाकडी पेटीच्या जागी आल्या आहेत. परंतु यासाठी 1986 पासून वास्तविक परिस्थितीत कोणताही बदल झालेला नाही. अशा वास्तविक परिस्थितीत, 1986 मध्ये आलेल्या वेगळ्या निष्कर्षावर पोहोचणे योग्य ठरणार नाही. [913-डी-ई]

गिप इंडस्ट्रियल सिंडिकेट लिमिटेड विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया, (1992) ई. एल. टी. 328; भारत सरकार विरुद्ध मद्रास रबर फॅक्टरी लिमिटेड, [1995] 4 एस. सी. सी. 349 आणि सी. सी. ई. विरुद्ध पॉन्ड्र (इंडिया) लिमिटेड, [1989] 4 एस. सी. सी. 759, यावर अवलंबून होते.

युनियन ऑफ इंडिया वि. बॉम्बे टायर इंटरनॅशनल, [1984] 1 एस. सी. सी. 467 आणि युनियन ऑफ इंडिया वि. गॉडफ्रे फिलिप्स इंडिया लिमिटेड, [1985] 4 एस. सी. सी. 369, संदर्भित.

दिवाणी अपीलीय न्यायाधिकरण : १९९६ चे दिवाणी अपील क्र. ४६०८-१२ इत्यादी.

सीमाशुल्क, उत्पादन शुल्क आणि सोने (नियंत्रण) अपील न्यायाधिकरण, नवी दिल्ली यांच्या दिनांकित 18.10.95 आणि 6.11.95 च्या निर्णय आणि आदेशावरून, 1995-अ च्या अपील क्रमांक ई/2361-62/92-ए आणि ई/2796/93-ए आणि ई/1261/94-ए, 962/95-ए (अंतिम आदेश क्रमांक. 532-534/95-ए आणि 695-96/1995-अ).

सोली जे. सोराबजी, व्ही. लक्ष्मीकुमारन, व्ही. बालचंद्रन आणि सुश्री निशा बागची यांनी सी. ए. क्रमांक ४६०८-१२ आणि ४९६०/९६ मधील अपीलकर्त्यांसाठी आणि सी. ए. क्रमांक १४४०७/९६ मधील उत्तरवादीसाठी.

एम. गौरीशंकर मूर्ती, जी. प्रकाश आणि व्ही. के. वर्मा यांनी सी. ए. क्र. ४६०८-१२/९६, ४९६०/९६ मधील उत्तरवादीसाठी आणि सी. ए. क्र. 14407/96 मध्ये अपीलकर्त्यांसाठी.

न्यायालयाचा निर्णय यांनी दिला

न्यायमूर्ती बी. पी. जिवन रेड्डी, ह्या अपीलस केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि सुवर्ण (नियंत्रण) अपीलीय न्यायाधिकाऱ्याच्या आदेशांविरुद्ध केल्या आहेत. निर्धारिती गिप इंडस्ट्रियल सिंडिकेट लिमिटेडने १९९६ च्या दिवाणी अपील क्र. ४६०८-४६१२ आणि १९९६ ची ४९६० या अपीलस केल्या आहेत आणि महसूलाने १९९६ ची दिवाणी अपील क्र. १४४०७ केली आहे. जरी वेगवेगळ्या आदेशांऐवजी अपील केले गेले असले तरी मुद्दा एकच आहे. निर्धारिती बॅटरी आणि विजेरीच्या निर्मितीमध्ये गुंतलेली आहे. या वस्तू सुरुवातीला लहान पेट्यांमध्ये पॅक केल्या जातात. हे लहान डबे मध्यम आकाराच्या पुडक्यांमध्ये भरलेले असतात. मध्यम आकारा पुडके मोठ्या पन्हळी पुडक्यांमध्ये भरल्या जातात, ज्यांना '7-प्लाइ पन्हळी पुडक्या' म्हणतात. पॅक केलेल्या वस्तूच्या मूल्यात लहान पेट्या आणि मध्यम आकाराच्या पुडक्यांचे मूल्य समाविष्ट केले जाऊ शकते यावर निर्धारिती वाद घालत नाही. हा वाद केवळ 7-प्लाइच्या पन्हळी पुडक्यांच्या किंमतीच्या समावेशासंदर्भात आहे. या निर्धारितीच्या बाबतीत न्यायाधिकाऱ्याच्या वेगवेगळ्या

खंडपीठांनी या प्रश्नावर भिन्न मते व्यक्त केली आहेत, जे या वस्तुस्थितीवरून स्पष्ट होईल की जरी काही आदेशांविरुद्ध निर्धारिती ने अपील दाखल केले असले, तरी महसूल विभागाने इतर काही आदेशांविरुद्ध अपील केले आहे.

निर्धारितीची बाजू मांडणारे विद्वान वकील श्री सोली जे. सोराबजी यांनी सादर केले की सध्याच्या अपीलांमधील तथ्यात्मक आणि कायदेशीर परिस्थिती तीच आहे जी या न्यायालयाने गिप इंडस्ट्रियल सिंडिकेट लिमिटेड विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया, (1992) 61 ई. एल. टी. 328 मध्ये विचारात घेतली होती. त्याच पक्षांमधील तीन न्यायाधीशांच्या खंडपीठाने दिलेला हा निर्णय या प्रश्नावर बंधनकारक आणि निर्णायक आहे, असे विद्वान वकिलांनी सांगितले. श्री सोराबजी पुढे म्हणाले की, युनियन ऑफ इंडिया विरुद्ध बॉम्बे टायर इंटरनॅशनल, [1984] 1 एस. सी. सी. 467 आणि भारत सरकार विरुद्ध मद्रास रबर फॅक्टरी लिमिटेड, [1995] 4 एस. सी. सी. 349 मध्ये नमूद केलेल्या तत्वांनुसारही निर्धारिती यशस्वी होण्यास पात्र आहे. महसुलाची बाजू मांडणारे विद्वान वकील श्री गौरी शंकर मूर्ती यांनी मात्र असे सांगितले की, मद्रास रबर फॅक्टरीमधील या न्यायालयाने पूर्वीच्या सर्व निर्णयांचा पूर्ण विचार केल्यानंतर पुष्टी केलेल्या तत्वांनुसार, 7-प्लॉईच्या पन्हळी पुडक्यांचे मूल्य देखील पॅक केलेल्या मालाच्या मूल्यात समाविष्ट केले जाऊ शकते.

मद्रास रबर कारखान्यात पुष्टी केलेल्या तत्वांवर वेगवेगळे अर्थ लावले जात असल्याने, प्रथमतः, उक्त निर्णयात नमूद केलेले अचूक तत्त्व निश्चित करणे आवश्यक आहे. कलम 4 (4) (डी) (आय) मधील 'मूल्याच्या' व्याख्येसाठी संदर्भ दिल्यानंतर, या न्यायालयाने परिच्छेद-24 मध्ये निरीक्षण नोंदवले :

" उप-खंडातील तरतूद साधी आहे आणि त्यात कोणतीही संदिग्धता नाही. त्यात असे म्हटले आहे की, जेथे माल पॅक केलेल्या स्थितीत वितरित केला जातो, तेथे काढून टाकण्याच्या वेळी, अशा पॅकिंगची किंमत समाविष्ट केली जाईल आणि जेथे असे पॅकिंग टिकाऊ स्वरूपाचे असेल आणि खरेदीदाराद्वारे निर्धारितीला परत करता येईल, तेथेच अशा पॅकिंगची किंमत वस्तूच्या मूल्यात समाविष्ट केली जाणार नाही. प्राथमिक आणि दुय्यम पॅकिंगच्या संकल्पनेला निर्धारितींनी नेहमीच प्रोत्साहन दिले आहे आणि बॉम्बे टायर इंटरनॅशनलसह या न्यायालयाच्या

निर्णयांमध्ये काही प्रमाणात मान्यता दिली आहे. हा भेद दूर करणे आपल्यासाठी शक्य नसले तरी, आपण स्वतःला आठवण करून देत राहू शकत नाही की हे एक परिष्करण आहे जे अधिनियमाच्या स्पष्ट भाषेद्वारे उद्भवत नाही आणि म्हणून, काळजीपूर्वक आणि सावधगिरीने अवलंबले पाहिजे.

परिच्छेद 25 मध्ये, न्यायालयाने या पैलूवर बॉम्बे टायर इंटर नॅशनलमधील स्थगितीचा संदर्भ दिला : "(I) आम्हाला असे वाटत नाही की उत्पादन शुल्क आकारण्यायोग्य वस्तू सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावर घाऊक बाजारात विकल्या जाणाऱ्या स्थितीत ठेवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या दुय्यम पॅकिंगचे प्रमाण म्हणजे पॅकिंगचे प्रमाण ज्याची किंमत उत्पादन शुल्क आकारण्याच्या उद्देशाने वस्तूच्या 'मूल्यात समाविष्ट केली जाऊ शकते. "त्यानंतर युनियन ऑफ इंडिया विरुद्ध गॉडफ्रे फिलिप्स इंडिया लिमिटेड, [1985] 4 एस. सी. सी. 369 मध्ये या न्यायालयाच्या निर्णयाचा संदर्भ देण्यात आला. बॉम्बे टायर इंटर नॅशनलचा निर्णय देणाऱ्या त्याच खंडपीठाने हा निर्णय दिल्याचे निदर्शनास आणून देण्यात आले. बहुसंख्यांक (आर. एस. एफ. पाठक आणि ए. एन. सेन, जे. जे.) आणि अल्पसंख्यांक (पी. एन. भगवती, सी. जे.) यांनी विकसित केलेली चाचणी एकसारखी होती आणि त्यांनी काढलेले वेगवेगळे निष्कर्ष प्रामुख्याने परिस्थितीच्या आकलनातील फरकांशी संबंधित होते (परिच्छेद 30 पहा), असेही निदर्शनास आणून देण्यात आले. त्यानंतर न्यायालयाने गिप इंडस्ट्रियल सिंडिकेट लिमिटेडमधील निर्णयाचा संदर्भ दिला आणि पुन्हा निदर्शनास आणून दिले की या प्रकरणातील वास्तविक स्थिती देखील गॉडफ्रे फिलिप्ससारखीच असल्याचे मानले गेले, म्हणजे, ज्या परिस्थितीत सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावरील घाऊक बाजारात विक्री केली जाते त्या परिस्थितीत टॉर्च आणि बॅटरी ठेवण्यासाठी लाकडी पेटी जी आवश्यक नव्हती. जोपर्यंत लागू असलेल्या चाचणीचा संबंध आहे, तोपर्यंत बॉम्बे टायर इंटरनॅशनलमध्ये नमूद केलेल्या चाचणीपासून कोणतेही निर्गमन झाले नाही, यावर भर देण्यात आला.

मद्रास रबर कारखान्यातील निर्णय पुढे सब्यासाची मुखर्जी, जे. आणि एस. रंगनाथन, जे. यांनी सी. सी. ई. विरुद्ध पॉन्डू (इंडिया) लिमिटेड [1989] 4 एस. सी. सी. 759 मध्ये मुखर्जी,

जे. यांनी विकसित केलेल्या चाचणीशी संपूर्ण आणि आदरयुक्त सहमती व्यक्त केली, च्या मतांशी संबंधित होता, ज्यात असे लिहिले आहे :

" विशिष्ट प्रकारचे पॅकिंग कोणत्या हेतूसाठी केले जाते हा प्रश्न नाही, परंतु चाचणी अशी आहे की वस्तू सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावरील घाऊक बाजारात ज्या स्थितीत विकल्या जातात त्या स्थितीत ठेवण्यासाठी विशिष्ट पॅकिंग केले जाते का आणि जर त्या सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावरील घाऊक बाजारात विशिष्ट पॅक केलेल्या स्थितीत विकल्या जातात, तर अशा पॅकिंगचे कारण काहीही असो, अशा पॅकिंगची किंमत उत्पादन शुल्काच्या मूल्यांकनासाठी मालाच्या मूल्यात समाविष्ट केली जाईल. योग्य स्थिती अशी दिसते की वस्तुंची विक्री करण्यायोग्य बनवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या पॅकिंगची किंमत, मग ती प्राथमिक असो किंवा दुय्यम, किंमतीत समाविष्ट केली जाईल. वस्तू विक्रीयोग्य करण्यासाठी किती पॅकिंग आवश्यक आहे हा वस्तुस्थितीचा प्रश्न आहे जो योग्य दृष्टिकोनाच्या वापराद्वारे निर्धारित केला जातो."

न्यायमूर्ती रंगनाथन यांच्या मताशीही खंडपीठाने आदरपूर्वक सहमती दर्शवली, ज्यात विद्वान न्यायाधीशांनी निदर्शनास आणून दिले की बॉम्बे टायर इंटरनॅशनलमध्ये विकसित झालेल्या चाचणीतील "जे आवश्यक आहे" या शब्दांमुळे त्यात आणखी काही सुधारणा झाल्या आहेत. गॉडफ्रे फिलिप्स आणि गिप इंडस्ट्रियल सिंडिकेट आणि नंतर निरीक्षण केले :

"ज्या पॅकिंगची किंमत मूल्यमापन करण्यायोग्य मूल्यामध्ये समाविष्ट करायची आहे त्या पॅकिंगच्या स्थितीचा न्याय करताना, पक्षांच्या आचरणानुसार आणि पॅकिंगचे स्वरूप ज्यामध्ये सामान्यतः घाऊक बाजारात ठेवता येते-नाही, हे खरोखर पाहण्यासारखे आहे : व्यवसायाचे चे स्वरूप, संबंधित वस्तूंचा प्रकार, घाऊक बाजारपेठेतील विक्रीचे एकक आणि इतर संबंधित बाबी लक्षात घेऊन उत्पादकांनी विचारात घेतलेल्या पॅकिंगची अट काय आहे, जी सामान्यतः कारखान्यातील गेटवरील घाऊक बाजारात विक्रीसाठी वस्तू ठेवण्यासाठी आवश्यक असते. गॉडफ्रे फिलिप्स आणि गिपमध्ये, हे न्यायालय एका विशेष

प्रकारच्या पॅकिंगशी संबंधित होते, ज्याचा उद्देश पॅक केलेल्या वस्तू बाजारात ठेवण्यापेक्षा दुखापत किंवा नुकसान होण्यापासून त्यांचे संरक्षण करणे हा होता. खरंच, गॉडफ्रे फिलिप्समध्ये, ही एक तथ्यात्मक स्थिती होती जी विभागीय अधिकाऱ्यांनी आधी सहा वर्षांहून थोड्या जास्त कालावधीसाठी स्वीकारली होती, जी त्यांना नंतर परत करायची होती "

इतर काही प्रकरणांचा विचार केल्यानंतर, मद्रास रबर कारखान्यातील निर्णयात चाचणी खालील शब्दात नमूद करण्यात आली :

" चाचणी अशी आहे: पॅकिंग आहे की नाही, ज्याचा खर्च समाविष्ट करण्याचा प्रयत्न केला जातो तो पॅकिंग आहे ज्यामध्ये तो सामान्यतः घाऊक खरेदीदाराला घाऊक व्यापारादरम्यान विकला जातो. दुसऱ्या शब्दांत, उत्पादन शुल्क आकारण्यायोग्य वस्तू सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावरील घाऊक बाजारात विकल्या जाणाऱ्या स्थितीत ठेवण्यासाठी अशी पॅकिंग आवश्यक आहे का ? जर असे असेल तर त्याची किंमत मालाच्या मूल्यात समाविष्ट केली जाऊ शकते आणि जर असे नसेल तर अशा पॅकिंगची किंमत वगळली पाहिजे."

श्री सोराबजींनी वरील चाचणीमध्ये येणाऱ्या 'आवश्यक' या शब्दावर चांगला भर दिला. असे दिसते की विद्वान वकील उक्त परीक्षेत इतर सर्वांना वगळण्यासाठी उक्त अभिव्यक्तीवर जोर देत होते. मद्रास रबर फॅक्टरीमध्ये या न्यायालयाने म्हटल्याप्रमाणे चाचणी अशी आहे की, "पॅकिंग, ज्याचा खर्च समाविष्ट करण्याचा प्रयत्न केला जातो, तो पॅकिंग आहे ज्यामध्ये तो सामान्यतः घाऊक खरेदीदाराला घाऊक व्यापारादरम्यान विकला जातो". बाँबे टायर इंटरनॅशनल या शब्दांचा वापर करून याचा पुनरुच्चार करण्यात आला : "दुसऱ्या शब्दांत, उत्पादन शुल्क आकारण्यायोग्य वस्तू सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावरील घाऊक बाजारात विकल्या जाणाऱ्या स्थितीत ठेवण्यासाठी अशी पॅकिंग आवश्यक आहे का." आम्हाला असे वाटते की मद्रास रबर फॅक्टरीमध्ये या न्यायालयाने विकसित केलेली चाचणी आधीच्या चर्चेच्या संदर्भात वाचली आणि समजली पाहिजे, ज्यात न्यायमूर्ती मुखर्जी आणि रंगनाथन, यांनी पॉन्ड्र इंडिया लिमिटेड मध्ये विकसित केलेल्या चाचणीची स्पष्ट आणि वारंवार पुष्टी समाविष्ट आहे, जी

प्रत्यक्षात कायद्याच्या कलम 4 (4) (डी) (आय) मधील "मूल्य" शब्दाच्या व्याख्येच्या जवळ आहे. बॉम्बे टायर इंटरनॅशनलने विकसित केलेल्या चाचणीतील आणि मद्रास रबर फॅक्टरीमध्ये पुनरुच्चार केल्याप्रमाणे 'आवश्यक' या शब्दावर जास्त जोर देण्याची गरज नाही. मद्रास रबर फॅक्टरीच्या मते, खरी चाचणी पॉन्ड्रु इंडिया लिमिटेडमध्ये न्यायमुर्ती मुखर्जी आणि रंगनाथन यांनी विकसित केलेल्या चाचणीच्या संदर्भात आहे, म्हणजे, "पॅकिंग, ज्याची किंमत समाविष्ट करण्याचा प्रयत्न केला जातो ती पॅकिंग आहे ज्यामध्ये ती सामान्यतः घाऊक खरेदीदाराला घाऊक व्यापारादरम्यान विकली जाते". पॅकिंगची आवश्यकता तपासताना, एखाद्याने जे पाहिले पाहिजे ते म्हणजे उत्पादन शुल्क आकारण्यायोग्य वस्तू सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावर घाऊक बाजारात विकल्या जाणाऱ्या स्थितीत ठेवणे आवश्यक आहे की नाही आणि हे स्वतः उत्पादकाच्या वर्तनावरून मोजले जाणे आवश्यक आहे. साधारणपणे सांगायचे तर, कोणताही उत्पादक कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावर घाऊक बाजारात विकल्या जाणाऱ्या स्थितीत उत्पादनावरील वस्तू ठेवण्यासाठी आवश्यक नसलेले पॅकिंग देऊ करणार नाही. (जेथे खरेदीदाराच्या विशिष्ट विनंतीनुसार उत्पादकाद्वारे विशेष प्रकारचे पॅकिंग दिले जाते, तेथे परिस्थिती वेगळी असेल परंतु येथे ती परिस्थिती नाही). त्यामुळे, गेटवर माल पोहोचवण्याच्या वेळी जे काही पॅकिंग दिले जाते, ते उत्पादन शुल्क आकारण्यायोग्य वस्तू कारखान्याच्या गेटवर घाऊक बाजारात ज्या स्थितीत विकल्या जातात त्या स्थितीत ठेवण्याच्या उद्देशाने आवश्यक असलेले पॅकिंग आहे, या आधारावर कोणीही पुढे जाऊ शकते. जोपर्यंत उत्पादक हे सिद्ध करत नाही की अशा वितरणाच्या वेळी प्रदान केलेले विशिष्ट पॅकिंग त्या उद्देशासाठी खरोखर आवश्यक नव्हते, तोपर्यंत पॅकिंगचे मूल्य वगळले जाऊ शकत नाही. आमच्या आदरपूर्वक मते, मद्रास रबर फॅक्टरीच्या तत्त्वाची आणि गुणोत्तरांची वरील योग्य समज आहे.

आता आमच्यासमोर असलेल्या खटल्याच्या तथ्यांकडे येत असताना, आम्हाला असे आढळले आहे की या न्यायालयाने 1986 मध्ये गिप औद्योगिक सिंडिकेट (हयाच निर्धारिती) प्रकरणात विचारात घेतलेली वास्तविक परिस्थिती आणि आता मिळणारी वास्तविक परिस्थिती यापेक्षा वेगळी नाही. या न्यायालयाने या निर्णयात असे म्हटले होते की लाकडी पेट्यांमध्ये पॅकिंग करणे हे सामान्यतः कारखान्याच्या प्रवेशद्वारावरील घाऊक बाजारात विकल्या जाणाऱ्या स्थितीत

वस्तू ठेवण्यासाठी आवश्यक नव्हते आणि ते केवळ वाहतुकीच्या दरम्यान नुकसान होण्यापासून त्यांचे संरक्षण करण्याच्या उद्देशाने केले गेले होते, म्हणजे वितरणानंतरची वाहतूक. 7-प्लॉईच्या पन्हळी पुड्या आता लाकडी पेटीच्या जागी आल्या आहेत. परंतु यासाठी 1986 पासून वास्तविक परिस्थितीत कोणताही बदल झालेला नाही. अशा वास्तविक परिस्थितीत, 1986 मध्ये * आलेल्या निष्कर्षापेक्षा वेगळ्या निष्कर्षावर पोहोचण्याची आम्हाला परवानगी नाही. केवळ या आधारावरच आम्ही निर्धारितीच्या बाजूने आहोत.

येथे वर नोंदवलेल्या कारणांसाठी, 1996 चे दिवाणी अपील क्रमांक 4608-4612 आणि 1996 चे 4960 (निर्धारितीने केलेले) मंजूर केले आहेत आणि 1996 चे दिवाणी अपील क्रमांक 14407 (महसूल विभागाने केलेले) फेटाळले जातात. खर्चाबाबत कोणताही आदेश दिला जाणार नाही.

व्ही. एस. एस.

निर्धारितीने दाखल केलेले अपील मंजूर करण्यात येते.

महसूल विभागाने ददाखल केलेले अपील फेटाळले जाते.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरीता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबाजवणीकरीता वैध मानला जाईल."